

**MIKKELIN SEUDUN
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**
PL 33, 50101 MIKKELI

PÄÄTÖS 12/2024
Maa-aineslain (555/1981)
4 §:n mukaisessa lupa-asiasa.

Päätöksessä on liitteineen 16 sivua.

MAA-AINESLUPA / SAVON KULJETUS OY, KAAMALONKANKAAN MAA-AINESALUE, MIKKELI

ASIA

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen päätös maa-ainesten ottamiseen Mikkelin kaupungin Anttolassa tiloilla Hiekkala (491-450-5-55) ja Teerikangas (491-450-5-70).

Ottoalueen sijaintikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):
N: 6834419
E: 529967

Lisäksi hakija hakee MAL 21 §:n mukaista lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

HAKIJA

Savon Kuljetus Oy (y-tunnus: 0171337-9)

KIINTEISTÖNOMISTAJA

Hakija omistaa kiinteistön Hiekkala (5:55) ja Läänin Tilausliikenne Oy (hakijan tytäryhtiö) omistaa kiinteistön Teerikangas (5:70).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista maa-aineslain 4 §:n perusteella.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Mikkelin seudun ympäristölautakunta.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on jätetty Lupapisteeseen 23.7.2024.

SELVITYS OTTAMISALUETTA KOSKEVISTA LUVISTA JA KAAVOITUSTILANNE

Lupatilanne

Mikkelin kaavoitusinsinööri on myöntänyt päätöksellään (8.7.2014 § 37) maa-ainesluvan kiinteistölle Hiekkala (5:55), joka on siirretty ympäristöpäällikön päätöksellä (YP 14.7.2021 § 17) Savon Kuljetus Oy:lle. Luvan voimassaolo päättyy 31.12.2024. Maa-ainesluvan ottomäärä on 30 000 km³ (hiekkala).

Mikkelin seudun ympäristölautakunta on myöntänyt (26.1.2023 § 8) maa-ainesluvan kiinteistölle Teerikangas (5:70). Luvan voimassaolo päättyy 28.2.2038. Maa-ainesluvan mukainen ottomäärä on 57 000 km³ (hiekkala ja sora).

Nyt haettavalla maa-ainesluvalla on tarkoituksena yhdistää kiinteistöjen ottoalueet ottamalla niiden välinen alue tasaiseksi ja sitä varten yhdistää alueiden erilliset maa-ainesluvut yhdeksi maa-aineslupapäätökseksi.

Alueen kaavoitustilanne

Suunnittelualue ei sijoitu asemakaava- tai yleiskaava-alueelle. Ottamisalue sijoittuu pohjoisosastaan Etelä-Savon maakuntakaavan EO-alueelle (maa-ainesten ottoalue), muutoin alueella ei ole merkintöjä.

OTTAMISALUEEN YMPÄRISTÖ, MAISEMA JA KOHTEET, JOIHIN MAA-AINESTEN OTTAMISELLA ON VAIKUTUSTA

Hakemuksella haetaan lupaa maa-ainesten ottamiseen Kaamalokankaan (ent. Hiekkalan ja Teerikankaan ottoalueet) maa-ainesalueelta, joka sijaitsee Mikkelin Anttolassa Ruokolan kylässä, noin 15 kilometrin etäisyydellä Mikkelin keskustasta itään. Alue sijaitsee kiinteistöillä Hiekkala (491-450-5-55) ja Teerikangas (491-450-5-70).

Hiekkalan ja Teerikankaan maa-ainesalueet ovat molemmat avattuja maa-ainesalueita, joilla on ollut toimintaa jo vuosikymmenien ajan. Alueelta on poistettu pinta-maat ja kasvillisuus suurelta osin. Osa alueesta on jo metsittynyt ja sitä myöten maisemoitu, eikä uutta ottamistoimintaa uloteta jo maisemoidulle alueelle. Maisemoituneet alueet sijaitsevat Hiekkalan maa-ainesalueen pohjoisosassa sekä Teerikankaan eteläosassa. Metsittymistä on havaittu myös Hiekkalan alueen luoteisosissa, jossa ottotoimintaa rajoitetaan.

Ottamisalueen ympäristö on pääasiassa maa- ja metsätalouskäytössä. Ottamisalue ei sijoitu ympäristöään korkeammalle, eikä ottoalue ole havaittavissa kaukomaisemakuvassa.

Naapuritilaan jätetään vähintään 10 metrin suojaetäisyys. Hiekkalan ja Teerikankaan maa-ainesalueiden väliin ei jää suojaetäisyyttä, vaan alueiden väli luiskataan tasaiseksi. Lähin häiriintyvä kohde on vapaa-ajan asunto, joka sijaitsee noin 430 metriä kaakkoon.

Ottamisalue ei sijoitu Natura- tai luonnonsuojelualueelle, eikä sellaisen välittömään läheisyyteen. Ottoalueesta noin 680 metrin etäisyydelle itään sijoittuu Anttilan tilan luonnonsuojelualue. Alue ei myöskään sijoitu arvokkaalle maisema- tai

harjualueelle, eikä ottoalueelle sijoitu muinaismuistokohteita. Lähin muinaismuisto (Kaivannonoja B, kiinteä muinaisjäännös, kivikautinen) sijaitsee noin 900 metrin etäisyydellä pohjoiseen ottoalueesta.

Alueen lähimmät vesistöt ovat Valkiajärvi noin 148 metrin etäisyydellä ja Kevonlampi noin 59 metrin etäisyydellä. Vesistöjen pinnankorkeudet ovat tasolla +89.4 ... +88.86 (N2000).

Pohjavesiolosuhteet

Suunnittelualue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Lähin pohjavesialue on Korsijärven 2-luokan pohjavesialue, joka sijoittuu noin 1,4 kilometrin etäisyydelle ottoalueesta pohjoiseen.

Hiekkalan maa-ainesalueella sijaitsee pohjavesiputki (PVP1), josta on seurattu pohjaveden pinnankorkeutta vuosien 2022 – 2024 välillä. Veden korkeus on vaihdellut tasolla +87.95 ... +88.20 (N2000).

Teerikankaan alueella sijaitsee myös pohjavesiputki, jonka vedenpinnan korkeus on vuosien 2022 – 2024 välillä vaihdellut tasolla +89.39 ... +88.86 (N2000).

Ottosuunnitelman mukaan alueen pohjoispuolella, noin 23 metrin etäisyydellä, sijaitsee lähde.

TOIMINNAN LAAJUUS JA MUUT TOIMINTATIEDOT

Maa-aineslupaa haetaan 132 000 m³ ktr kokonaisottomäärälle (sora ja hiekka) 15 vuoden ajalle. Keskimääräinen vuotuinen ottomäärä on noin 8 800 m³ ktr tasaisella ottotahdilla. Hakija hakee alueelle maa-aineslupaa, joka kattaa Kaamalokankaan/Hiekkalan sekä Teerikankaan maa-ainesalueet. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 12,9 ha, josta varsinaisen ottoalueen pinta-ala on 7,4 ha. Alueen rajaukset on esitetty hakemuksen liitteenä olevissa suunnitelmakartoissa.

Hakija perustelee 15 vuoden lupa-aikaa sillä, että maa-aineslupa voidaan myöntää enintään 15 vuodeksi, jos hankkeen laajuus, suunnitelmien laatu tai muut seikat huomioon ottaen lupa-aika katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää alueen sijoittumista kaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle. Molemmat maa-ainesalueet sijoittuvat maakuntakaavassa maa-ainestenottoalueelle. Alue ei sijoitu pohjavesialueelle.

Alueella on ollut maa-ainestenottotoimintaa jo vuosikymmenien ajan. Toimintaa harjoitetaan huolellisuudella ja pohjaveteen pidetään riittävä suojaetäisyys. Lisäksi hakija perustelee pidempää lupa-aikaa sillä, että Teerikankaan alueelle on myönnetty 15 vuoden maa-aineslupa. Hakija ei näe syytä, että uutta lupaa ei voitaisi tästä syystä olla myöntämättä 15 vuoden ajalle. Lisäksi alueiden yhdistäminen saman luvan alle helpottaa alueen valvontaa ja alueella toimimista.

Ottamissuunnitelma

Ottamistoiminta etenee maisemoidulta Hiekkalan alueelta kohti lounasta, Teerikankaan maa-ainesaluetta. Teerikankaan alueelta ottaminen etenee koilliseen

kohti Hiekkalan aluetta. Alueiden väli luiskataan ottamistoiminnan aikana yhteneväksi.

Alueella on aiempina vuosina otettu hiekkaa nykyistä haettua ottotasoa alemmaa ja nämä alueet ovat nyt metsittyneet luontaisesti. Näitä alueita on ennen kaikkea alueen lounaispuolella. Ottosuunnitelman mukaisesti näillä alueilla ei tulla harjoittamaan ottotoimintaa. Alueen pohjoispuolella maanpinnantasoo on paikoitellen myös nyt haettavan ottotason alapuolella, ja näillä alueilla ei tulla ottamaan luontilaisen koron alapuolelta.

Ylimmän havaitun pohjavesipinnan ja alimman ottotason väliin jätetään vähintään 1,5 metrin suojakerros. Molemmat alueet tullaan ottosuunnitelman mukaan ottamaan tasolle +90.40 ... +89.50 (N2000), mutta kuitenkin niin, että ylimmän havaitun pohjavesipinnan ja alimman ottotason väliin jätetään vähintään 1,5 metrin suojakerros.

Maa-ainesalueella voidaan tarvittaessa seuloa otettavaa ainesta. Seulonnassa käytetään siirrettävää seulavaunua. Alueella ei ole arvion mukaan maa-ainesten murskaustarvetta. Alueella mahdollisesta tapahtuvasta murskaustoiminnasta ilmoitetaan Mikkelin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle meluilmoituksella.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen liitteenä olevan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita muodostuu arviolta 5 000 m³-ktr ja ne hyödynnetään maisemoinnissa. Kantoja ja hakkuutähteitä muodostuu arviolta 100 m³-ktr ja ne toimitetaan energiahyötykäyttöön.

Alueella muodostuu kaivannaisjätteeksi luokiteltavia pintamaita ja hakkuutähteitä. Alueen puusto ja hakkuutähteet on osittain poistettu aikaisemman ottamistoiminnan aikana. Pintamaat läjitetään alueen reunalle ottamistoiminnan edetessä. Pintamaat ja muut alueen raivaamisesta syntyvät sekalaiset maamassat hyödynnetään alueen maisemoinnissa. Kaivannaisjätteillä ei ole ympäristövaikutuksia, eikä siten ole tarvetta toteuttaa kaivannaisjätteiden aiheuttaman ympäristön pilaantumisen ehkäiseviä toimenpiteitä.

Jälkihoito ja alueen myöhempi käyttö

Maisemointia pyritään tekemään toiminnan edetessä. Osa alueesta on jo maisemoitunut ja/tai metsittynyt luontaisesti. Lupa-aikana maisemoidulla alueella ei ole toimintaa. Ottamistoiminnassa tiivistynyt alueen pohja pehmennetään ja ottorintaukset luiskataan loiviksi, noin kaltevuuteen 1:3 – 1:4. Alueelle ei jää jyrkkiä seinämiä. Eteläpuolen alue tasataan yhteneväksi Teerikankaan maa-ainesalueen kanssa. Muodostuvien luiskien ala- ja yläosat pyöristetään. Alueen maisemointi on esitettyä ottamissuunnitelmapiiirustuksissa liitteessä 4.

Alueelle läjitetyt pintamaat levitellään alueelle muodostamaan kasvukerros. Kasvillisuuden annetaan palautua alueelle luontaisesti. Alueen ympärillä kasvaa metsää ja puustoa, joten kasvillisuuden oletetaan palautuvan alueelle luontaisesti. Tarvittaessa alueelle tehdään täydennysistutuksia, esimerkiksi männyn taimia voidaan istuttaa alueelle istutustiheydellä 2 500 taimea/ha. Alue tulee palautumaan

maastonmuotoja lukuun ottamatta entisen kaltaiseksi metsämaaksi. Alueen maisemoinnin toteutus tarkistetaan lupaa valvovan viranomaisen kanssa ottotoiminnan päättyessä esimerkiksi maastokatselmuksella.

Hakijan esitys vakuuden määräksi

Maa-ainesluvan saaja on maa-aineslain 12 §:n perusteella velvollinen maksamaan vaadittaessa hyväksyttävän vakuuden ennen ottotoiminnan aloittamista. Vakuuden tarkoituksena on varmistaa maa-aineslain 11 §:n mukaisten maisemointi-, jälkihoito- ja muiden velvoitteiden toteuttamista.

Hakija ehdottaa lupamääräysten noudattamiseksi ennen toimenpiteiden aloittamista annettavaksi vakuudeksi 25 000 euroa (3 200 €/ha + 0,01 €/m³) Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden maa-ainestaksan 2024 mukaisesti.

Ympäristövaikutukset

Maa-ainesalueen maisemoinnin yhteydessä lähimaisemakuva palautuu entisenlaiseksi metsämaaksi, maastonmuotoja lukuun ottamatta. Ottosuunnitelman mukaan toiminnalla ei ole vaikutusta tai riskiä pohjaveden laadulle tai määrälle. Sade- ja sulamisvedet suotautuvat maaperään, eikä pintavaluntaa tai lammikoitumista normaalitilanteessa juuri havaita. Pölynsidontaan tarvittaessa käytettävä vesi tuodaan alueelle erikseen säiliöautolla. Pölynsidonnassa käytettävä vesi on puhdasta, eikä sillä ole vaikutusta maaperään tai alueen pohjaveteen.

Kemikaalit

Pohja- ja pintaveden sekä maaperän pilaantuminen on mahdollista ainoastaan sellaisten onnettomuuksien yhteydessä, joissa poltto- tai voiteluaineita pääsee vuotamaan maahan. Maa-ainesalueella voidaan tarvittaessa säilyttää poltto- ja voiteluaineita vain murskausta vaativien toimintajaksojen yhteydessä tukitoiminta-alueella. Alueella ei muuten säilytetä poltto- tai voiteluaineita. Mahdolliset polttoaineet varastoidaan suoja-alueella työmaakäyttöön tarkoitetuissa siirrettävissä ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimillä. Suoja-alueen maaperä on suojattu öljynsuojamuovilla ja täytetty hienojakoisella maa-ainekselle (periaatepiirros ottosuunnitelman liitteenä).

Hakija katsoo, että riski poltto- ja voiteluaineiden pääsystä maaperään varastoinnin aikana on erittäin pieni, sillä säiliöiden ja maaperän suojauksen kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti. Poltto- tai voiteluainevuodon sattuessa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin, joilla vuoto torjutaan sekä maaperä puhdistetaan. Alueelle varataan riittävästi imeytysturvetta tai muuta imeytysainetta mahdollisen maaperään kohdistuvat öljyvahingon torjumiseksi. Työkoneiden mahdolliset onnettomuudet ovat pienialaisia, eivätkä aiheuta mittavia tuhoja ympäristölleen.

Päästöt ilmaan

Ottamisalueella syntyy pölyä mahdollisessa kiviaineksen seulonnassa sekä valmiiden tuotteiden lastauksessa. Myös ottoalueen sisäinen työmaaliikenne ja ulkopuolinen kuljetusliikenne voivat aiheuttaa tietyissä sääolosuhteissa pölypäästöjä. Ottamistoiminta alueella on jaksoittaista, eikä alueella harjoiteta kiviaineksen murskausta, joten toiminnasta aiheutuvat pölypäästöt ovat hyvin vähäisiä. Lähimmille

asuinkiinteistöille etäisyyttä on yli 400 metriä, joten hakijan mukaan pölyhaittaa ei aiheudu asutukselle. Päästöjä alueella voidaan vähentää koneiden ja laitteiden kunnossapidolla ja käyttämällä uusimpia malleja ja parhaita käyttökelpoisia tekniikoita.

Pääosa kiviainestuotannon pölypäästöistä on halkaisijaltaan yli 30 µm kokoluokkaa ja laskeutuu lähelle päästökohdetta. Hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) määrälle on annettu ilmanlaatuasetuksessa (VNA 79/2017) raja-arvot: vuorokaudessa keskiarvo 50 µm/m³ ja vuoden keskiarvo 40 µm/m³. Hakijan arvion mukaan raja-arvot eivät ylity lähimmillä kiinteistöillä.

Melu

Melua aiheuttavia työvaiheita maa-ainesalueella ovat lastaus- ja kuljetustoiminta, sillä alueella ei harjoiteta kiviaineksen murskausta. Toiminnassa aiheutuva melu on vähäistä, eikä se leviä kauas ottoalueesta. Hakijan mukaan toiminta ei aiheuta melutason ohjearvojen (VNA 800/2010) ylityksiä. Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat yli 400 metrin etäisyydellä, eikä alueella suoriteta kovaa melua aiheuttavia toimenpiteitä.

Jätteet

Alueella ei tehdä koneiden tai laitteiden suunnitelmallisia, suurempia huoltoja tai pesuja. Kaikki alueella mahdollisesti syntyvä sekalainen yhdyskuntajäte kerätään umpinaiseen jäteastiaan ja toimitetaan urakoitsijan toimesta paikallisen jätehuollon toimijalle. Jäteöljyt varastoidaan esimerkiksi 0,5 m³:n lukittavassa kontissa tai tilassa tukitoiminta-alueella. Mahdollisesti pienissä ja yllättävissä huoltotöissä syntyvät voiteluaineet, akut, öljynsuodattimet ja likaantuneet trasselit säilytetään lukittavassa tilassa toiminta-alueella. Kaikki vaaralliset jätteet toimitetaan urakoitsijan toimesta asianmukaiseen vaarallisten jätteiden keräyspisteeseen. Mahdollisesti toiminnan aikana vahinkotilanteissa likaantunut imeytysturve, -matto tai muu imeytysaine toimitetaan lähimpään pilaantuneiden maiden vastaanottoasemalla asianmukaiseen käsittelyyn.

Liikenne

Alueelle voidaan liikennöidä esimerkiksi valtatie 5:n kautta Kuopiontiestä Kokkosenlahdentielle ja Pohossimentielle. Ottamisalueen pohjoispuolella Kokkosenlahdentien keskimääräinen vuorokausiliikenne (KVL) vuonna 2023 oli 355 ajoneuvoa, joista raskaita ajoneuvoja oli 31. Liikennöinti tapahtuu pääosin arkisin maanantaista perjantaihin klo 6.00 – 22.00 välisenä aikana. Alueen liikennöinti on riippuvainen ennen kaikkea kiviaineskysynnästä. Käytännössä liikennöinti ei ole tasaista vaan keskittyy lyhyille ajanjaksoille, jolloin alueelta kuljetetaan kiviainesta pois suurempia määriä. Alueella liikennöi kyseisellä ajanjaksolla korkeintaan 40 raskasta ajoneuvoa päivässä. Toimintajaksojen aikana työntekijöiden henkilöautoliikenne lisää liikennöintiä alueella.

Ottamisalueen raja ulottuu koillisessa olemassa olevan tielinjan päälle. Hakija haluaa selvittää, että kyseessä ei ole yksityistie, joten ottamisalueen ulottaminen tielinjalle ei aseta rajoituksia ottamiselle. Ottotoiminnan ulottuessa tiealueelle, tullaan tielinja muuttamaan hakijan toimesta ottoalueen pohjalle, jolloin kulkuyhteys tienkäyttäjille edelleen säilyy eikä aiheuta rajoituksia muille tienkäyttäjille.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltaminen sekä ympäristöasioiden hallinta

Ottamisalueen toiminnassa pyritään käyttämään uusinta ja parasta mahdollista tekniikkaa mahdollisuuksien mukaan. Esimerkiksi käyttämällä työkoneina alan uusimpia malleja voidaan vähentää alueella syntyviä pöly- ja melupäästöjä. Savon Kuljetus Oy:llä on sertifioitu toimintajärjestelmä, joka pitää sisällään ISO 9001 -laatujohtamisen ja ISO 14 001 -ympäristöjohtamisen. Toimintajärjestelmää ylläpidetään Savon Kuljetus Oy:n auditointiohjelman mukaisin auditoinnein. Toimintajärjestelmä auditoidaan vuosittain ulkopuolisen auditoijan toimesta.

Toimintaan liittyvät riskit ja niiden ehkäiseminen

Mahdollisen poikkeustilanteen ja onnettomuusriskin ympäristölle sekä alueen työntekijöille aiheuttavat erilaisten työkoneiden vuotamisriski sekä työkoneiden mahdolliset tulipalot ja alueen liikenne. Toiminnasta aiheutuvia riskejä estetään asianmukaisella suunnittelulla ja tekniikalla. Työkoneiden toimintahäiriöitä ja muita onnettomuuksia pyritään estämään säännöllisellä huollolla ja tarkkailulla.

Poikkeustilanteissa työkoneet pysäytetään vian määrittämistä ja korjaamista varten. Mikäli kyseessä on jonkin nestemäisen aineen vuoto, aloitetaan torjuntatoimet välittömästi. Lisävuoto estetään ja vuotanut aine imeytetään imeytysaineeseen tai -mattoon, jota alueelle on varattu onnettomuustilanteita varten riittävä määrä. Mahdollisesti pilaantunut maa-aines poistetaan ja toimitetaan likaantuneen imeytysaineen kanssa lähimmälle pilaantuneiden maiden vahinkokentälle käsiteltäväksi. Savon Kuljetus Oy:llä on oma ympäristövahinkovakuutus.

Koska alue on vartioimaton, alueella on ilkvallan ja väärinkäytön riski. Alueella liikuminen on kielletty kyltein, merkitty lippusiimoin ja kulku alueelle estetty lukitulla puomilla.

Kaikista onnettomuuksista ilmoitetaan lupaa valvovalle viranomaiselle. Onnettomuuden laajuudesta ja vakavuudesta riippuen tehdään ilmoitus myös pelastuslaitokselle ja alueelliselle ELY-keskukselle. Henkilökuntaa on myös koulutettu (esim. työturvallisuuskortti) toimimaan erilaisissa poikkeus- ja onnettomuustilanteissa (ohjeistus on hakemuksen liitteenä).

Toiminnan tarkkailu ja raportointi

Ottotoiminnasta raportoidaan maa-aineslain 23 a §:n mukaisesti vuosittaiset ottomäärät lupaviranomaiselle NOTTO-rekisteriin sähköisellä lomakkeella. Mahdollisista poikkeustilanteista ilmoitetaan lupaa valvovalle viranomaiselle, sekä tarvittaessa pelastuslaitokselle ja ELY-keskukselle.

Toiminnan aiheuttamia melu- ja pölyvaikutuksia seurataan aistinvaraisesti. Tarvittaessa ryhdytään torjuntatoimiin, kuten pölynsidontaan kastelemalla aluetta tai varastokasoja. Pohjaveden pinnankorkeutta voidaan tarkkailla esimerkiksi kahdesti vuodessa, kuten nykyisen voimassa olevan luvan mukaisesti. Tulokset pohjaveden tarkkailusta toimitetaan NOTTO-ilmoituksen yhteydessä lupaa valvovalle viranomaiselle.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuluttaminen

Hakemuksesta on kuulutettu 25.7. – 30.8.2024 välisenä aikana Mikkelin kaupungin verkkosivuille sekä osoitteessa www.julkipano.fi. Lähikiinteistöjen omistajille on lähetetty tieto hakemuksen vireilläolosta kirjeenä (10 kpl). Asiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusaikana myös Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen Mikkelin toimipaikassa.

Muistutukset

Hakemuksen johdosta saatiin yksi muistutus.

Mikkelin kaupungin metsäaluepalvelualueen muistutuksessa toivotaan, että maa-ainesten noston yhteydessä kulkuyhteys säilytetään tilalle 491-450-5-61.

Lausunnot

Hakemuksesta ei pyydetty lausuntoja.

Hakijan vastine

Hakijalle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen saapuneen muistutuksen johdosta. Hakija toteaa, että tieyhteys tulee säilymään tilalle 491-450-5-61 nykyisellään, mutta maa-ainesalueiden yhdistyessä tieyhteys muutetaan esimerkiksi kulkemaan pohjoisreunasta.

Tarkastuskäynti

Alueelle on tehty edellisen maa-ainesluvan valvontaan liittyvä tarkastuskäynti 6.6.2024. Lisäksi alueelle on tehty maastokäynti 3.9.2024.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ympäristölautakunta on tarkastanut maa-aineslupahakemuksen.

Ympäristölautakunta myöntää hakijalle maa-aineslain 4 §:n mukaisen maa-ainesten ottamisluvan edellyttäen, että toimet toteutetaan ja ylläpidetään hakemuksessa esitettyjen tietojen mukaisesti ja toiminnassa noudatetaan seuraavia lupamääräyksiä:

1. Luvassa määrätty vakuus tulee olla asetettuna ennen maa-ainesten ottotoiminnan jatkamista. Vanhat vakuudet voidaan palauttaa, kun uusi vakuus on hyväksytty asetettu.

2. Alueelta, joka tulee olla merkittynä maastoon, saa ottaa maa-aineksia suunnitelman mukaiselta rajatulta 7,4 ha alueelta enintään 132 900 m³-ktr. Ottamista ei kuitenkaan saa ulottaa 50 metriä lähemmäksi vesistöä.
3. Alin sallittu ottotaso on +89.5 (N2000), mutta kuitenkin niin, että pohjaveteen jätetään vähintään 1,5 metrin suojaetäisyys. Alin ottotaso merkitään maastoon korkopukkien avulla tai muutoin niin, että se on alueella nähtävissä. Pohjaveden korkeus voidaan arvioida alueen pohjavesiputkista. Pohjaveden pinnan korkeutta tulee mitata vuosittain keväällä (huhti-toukokuussa) ja syksyllä (syys-lokakuussa) molempien osa-alueiden pohjavesiputkista (Hiekkala ja Teerikangas). Samassa yhteydessä tulee myös tarkastaa ottoalueen läheisen lähteen vedenkorkeus.
4. Ottamistoiminnan aikana alueen jyrkät reunat tulee suojata/merkitä varoitusmerkinnöin ja -nauhoin putoamisvaaran ehkäisemiseksi. Lopullisessa tilanteessa alueen reunat tulee ensisijaisesti luiskata siten, että ne ovat turvallisia. Hakijan tulee varmistaa, että alue on riittävällä tavalla aidattu ja alueen turvallisuus on varmistettu koko ottotoiminnan ajan.
5. Alueella ei saa suorittaa koneiden korjaus- ja huoltotöitä ilman pakottavaa tarvetta. Aluetta ei saa käyttää romujen tai muun jätteen varastona.
6. Polttoaineita ja kemikaaleja saa säilyttää alueella vain toiminnan aikana välttämätön määrä. Polttoaineiden ja muiden kemikaalien varastointi alueella tulee toteuttaa ottamissuunnitelmassa esitetyllä tavalla.

Mikäli öljyä tai muuta pohjavesille haitallista ainetta kuitenkin pääsee maaperään tai pintavesiin, luvan saajan tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin haitan poistamiseksi ja vahingosta tulee ilmoittaa pelastuslaitokselle. Kaikista alueella tapahtuvista ympäristöpilaantumisen vaaraa aiheuttavista vahingoista on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Hakemuksen liitteenä oleva toimintaohje onnettomuus- ja hätätilanteiden varalle tulee pitää ajantasaisena sekä saattaa tiedoksi kaikille alueella työskenteleville.

7. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle vuosittain edellisenä vuonna otetun aineksen määrä ja laatu tammikuun loppuun mennessä. Ilmoitus tulee tehdä valtakunnalliseen NOTTO -rekisteriin rekisterinpitäjän erikseen antamien ohjeiden mukaisesti (MAL 23 a §, MAL 23 b §). Lisäksi luvanhaltijan on pidettävä kirjaa alueelle muualta tuotavista maa-aineksista.
8. Jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä hakemuksen liitteenä olevassa ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti. Luvanhaltijan tulee sopia naapurikiinteistön maanomistajan kanssa yhteisen raja-alueen tasaamisesta ja maisemoinnista.
9. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomaisen edustaja suorittaa lopputarkastuksen ottamistoiminnan päättymisen jälkeen tai luvan voimassaoloajan kuluttua umpeen.

10. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Mikäli luvan haltija menee konkurssiin ja pesä jatkaa ottotoimintaa, tulee siitä tehdä ilmoitus lupaviranomaiselle tai siirtää lupa 6 kk:n kuluessa konkurssin alkamisesta toiselle haltijalle. Ellei ilmoitusta tai siirtoa ole tehty, lupa raukeaa ja viranomaisen teettää tarpeelliseksi katsomansa jälkihoitotyöt käyttämällä vakuutta (MAL 13 a §).
11. Mikäli alueella on tarpeen louhia tai murskata kiviainesta, tulee siitä tehdä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus Mikkelin seudun ympäristöpalvelut-yksikköön vähintään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Mikäli alueella murskataan yhdessä tai useammassa jaksossa yhteenlaskettuna yli 50 päivää, tulee murskaukselle hakea ympäristölupa.

Luvan voimassaolo ja aiempien luvan raukeaminen

Alueille aiemmin myönnettyt maa-ainesluvut (Mikkelin kaupungin kaavoitusinsinööri 8.7.2014 § 37 ja Mikkelin seudun ympäristölautakunta 26.1.2023 § 8) korvataan tällä päätöksellä. Kun tämä päätös on saanut lainvoiman, aiemmat maa-ainesluvut raukeavat.

Maa-ainesluvan viimeinen voimassaolopäivä on 30.11.2039. Toiminnan olennaisille muutoksille tulee hakea uusi lupa (YSL 29 §, MAL 4 a §).

Päätöksen noudattaminen muutoksenhausta huolimatta

Mikkelin seudun ympäristölautakunta määrää hakijan pyynnöstä, että maa-ainesten ottamista voidaan muutoksenhausta huolimatta jatkaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa 1 000 euron vakuuden lupapäätöksen kumoamisen tai luvan muuttamisen varalle (MAL 21 §).

Vakuus jälkihoitovelvoitteiden suorittamisesta

Hakijan on asetettava yhteensä **25 000 € vakuus** jälkihoitovelvoitteiden suorittamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa 30.11.2040 asti tai siihen saakka, kunnes alue on maisemoitu ja lopputarkastettu (MAL 12 §).

Lupaviranomainen voi erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksessä 8 tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi. Lupaviranomainen palauttaa vakuuden hakijalle, kun ottamisalue on lopputarkastuksessa katsottu hyväksyttävästi jälkihoitettu.

Vakuusohje

Asetettavan vakuuden tulee olla ympäristölautakunnan 20.4.2017 hyväksymän vakuusohjeen mukainen.

MAKSUT

Lupahakemuksen käsittelystä peritään Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden ympäristönsuojeluviranomaisen taksan ja maa-ainestaksan 2024 (hyväksytty Mikkelin seudun ympäristölautakunnassa 12.10.2023 § 85) mukaisena lupamaksuna 2 072 euroa ((500 € + 0,01 €/m³) + kuulemiskustannukset 252 €).

Luvanhaltijalta peritään vuosittain valvontamaksua kulloinkin voimassa olevan taksan mukaisesti. Lisäksi lupa- ja valvontaviranomainen voi periä maksua luvan voimassaoloaikana tehdystä ottamissuunnitelman muutoksesta, vakuuden muuttamisesta, pakkokeinopäätöksestä ja haltijanvaihdoksesta (MAL 23 §).

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset ja yleiset perustelut

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Alueella, jolla on voimassa toimenpiderajoitus yleiskaavan tai asemakaavan laatimista tai muuttamista varten, lupa voidaan myöntää, jollei ottaminen tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai muuttamiselle, turmele kaupunki- tai maisemakuvaa eikä muutenkaan ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Hakemuksen mukaisen toiminnan ei katsota olevan ristiriidassa edellä mainittujen luvan myöntämisen edellytysten kanssa, joten lupa maa-ainesten ottamiselle voidaan myöntää.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan suunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti. Kyseessä on jo aiemmin ottotoiminnassa ollut alue.

Ottotoiminta ei aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle eikä toiminnasta aiheudu kohtuutonta melu- tai pölyhaittaa asutukselle, joka sijaitsee lähimmillään noin 350 metrin päässä ottoalueesta.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen

välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos sanotut seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupapäätöksessä tulee antaa myös tarvittavat määräykset ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta sekä muista valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä, jos seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta (VNA maa-ainesten ottamisesta 6 §).

Lupamääräys 1. Vakuuden tulee olla asetettuna ennen maa-ainesten ottamisen jatkamista. Edelliset vakuudet voidaan vapauttaa, kun uusi vakuus on asetettu.

Lupamääräys 2. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta toiminta ei laajene laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty ja jolle maa-ainestilupa on myönnetty. Vesistöihin tulee jättää vähintään 50 metrin suojaetäisyys. Lähde ei ole vesilain tarkoittama vesistö.

Lupamääräys 3. Pohjaveden tarkkailusta annetaan pinnan korkeutta koskevat määräykset. Alin ottotaso määräytyy pohjaveden pinnankorkeuden mukaan siten, että pohjaveteen jää vähintään 1,5 metrin suojaetäisyys, kuten edellisissäkin maa-ainestiluvissa. Tämän varmistaminen vaatii, että pohjaveden korkeutta seurataan säännöllisesti. Lisäksi luvassa veloitetaan toiminnanharjoittajaa seuraamaan läheisen lähteen vesitaloutta, jotta ottamistoiminnalla ei vaaranneta lähteen ominaispiirteitä ja vesitaloutta.

Lupamääräys 4. Toiminnanharjoittaja ja maanomistaja vastaavat siitä, että alue on turvallinen.

Lupamääräys 5. Maa-ainesten ottamispaikat eivät sovellu romujen tai muiden jätteen säilyttämiseen tai työkoneiden huoltamiseen. Tällä määräyksellä pyritään pitämään maa-ainestenottoalue siistin näköisenä ja turvallisena.

Lupamääräys 6. Öljytuotteiden säilyttäminen maa-ainestenotto paikalla edellyttää, että luvanhaltija noudattaa ottosuunnitelmassa esitettyjä toimintatapoja. Mikäli ympäristön pilaantumisen vaara aiheuttava vahinko tapahtuu, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin ja tiedotettava asiasta viranomaisia, jotta pilaantuminen ei leviä ja jo tapahtunut vahinko voidaan korjata.

Lupamääräys 7. Ottamistietojen ilmoittaminen on tarpeen luvan valvontaa varten, mutta se palvelee myös mm. tilastointia. Mikäli alueelle tuodaan esim. maisemointia varten vähäisiä määriä puhtaita maa-aineksia muualta, tulee toiminnanharjoittajan pitää niistä kirjaa (selvillä olovelvollisuus).

Lupamääräys 8. Alue on oltava lopputarkastuksessa siisti ja muotoiluiltaan valmis loppukäyttöä varten. Maisemoinnin suorittamisessa tulee kiinnittää huomiota myös alueen länsipuolella sijaitsevaan Hiekkamaan ottoalueeseen, jotta yhteiselle raja-alueelle ei jää esimerkiksi maastosta selvästi erottuvia rintauksia.

Lupamääräys 9. Kun luvanhaltija ilmoittaa ottamisen päättymisestä, alueelle tehdään lopputarkastus, jossa arvioidaan, onko alueen jälkihoito tehty hyväksyttävällä tavalla. Viranomaisen poistaa kohteen valvontaohjelmastaan, päättää vakuuden palauttamisesta ja ilmoittaa edelleen ottamisen päättymisestä NOTTO-rekisteriin.

Lupamääräys 10. Haltijanvaihdoksesta tulee ilmoittaa välittömästi viranomaiselle, koska viranomaisen on hyväksyttävä se.

Lupamääräys 11. Määräyksen tarkoituksena on muistuttaa ympäristönsuojelulain säännöksistä murskauksen osalta. Meluilmoitusta tai ympäristölupaa käsiteltäessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä muun muassa melun ja pölyn leviämisen ehkäisemiseksi.

Vakuus

Luvassa määrätty vakuus jälkihoitovelvoitteiden suorittamisesta perustuu Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan ja maa-ainestaksaan 2024 (hyväksytty Mikkelin seudun ympäristölautakunnassa 12.10.2023 § 85). Taksan mukainen vakuusmaksu 7,4 hehtaarin ottoalueen mukaisesti laskettuna on 25 000 euroa. Taksassa siistimis- ja tasauskustannusten laskentaperuste sora ja hiekanottoalueilla on 3 200 €/ha + 0,01 €/k-m³. Ottosuunnitelmassa ottomääräksi on ilmoitettu 132 000 k-m³.

Vakuusmaksuun ei ole laskettu metsityskustannuksia. Suunnittelualue on jo osittain luontaisesti metsittynyt, minkä vuoksi voidaan olettaa alueen metsittävän luontaisesti ottamistoiminnan päätyttyä ilman erillisiä metsitystoimenpiteitäkin.

Lupaviranomainen voi erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksessä 8 tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981): 1 § (lain soveltamisala), 3 § (ainesten ottamisen rajoitukset), 4 § (luvanvaraisuus), 5 § (ottamissuunnitelma), 5 a § (kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma), 6 § (luvan myöntämisen edellytykset), 7 § (lupaviranomainen ja lausunnot), 10 § (luvan voimassaolo), 11 § (lupamääräykset), 12 § (vakuuden antaminen), 13 § (kuuleminen), 13 a § (luvan velvoitteista vapauttaminen), 14 § (valvontaviranomainen ja hallintopakkoasia), 19 § (lupapäätöksen tiedoksianto ja lupapäätöksestä tiedottaminen), 20 § (muutoksenhaku), 20 a § (valitusoikeus), 21 § (lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudattaminen), 23 § (valvontamaksu ja valtion avustus), 23 a § (Ilmoittamisvelvollisuus), 23 b § (tietojärjestelmä)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005): 1 § (maa-ainesluvan hakeminen), 2 § (ottamissuunnitelma), 3 § (kuuleminen), 4 § (lausunnot), 6 § (lupapäätöksen sisältö), 7 § (tarkastusmenettely), 8 § (toimenpiteet maa-ainesluvan voimassaolon aikana), 9 § (maa-aineslain mukaiset ilmoitukset)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden ympäristönsuojeluviranomaisen taksa ja maa-ainestaksa 2024

(hyväksytty Mikkelin seudun ympäristölautakunnassa 12.10.2023 § 85)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla, kunnan jäsenellä ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua. Valitusosoitus on liitteenä (MAL 20 §, 20 a §).

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella (YSL 85 §).

Hanna Pasonen
ympäristöpäällikkö

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSI ANTAMINEN

Päätös Hakijalle

Tiedoksi Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Päätöksestä ilmoitetaan niille, joita on kuultu hakemuksesta (10 kpl).
Tieto päätöksestä julkaistaan Mikkelin kaupungin verkkosivuilla sekä osoitteessa www.julkipano.fi.

